

Cykelbokslut för Österåkers kommun 2021

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Resor med cykel i kommunen	3
2.1	Resvaneundersökning.....	3
2.2	Statistik från cykelräknare.....	4
3.	Genomförda åtgärder 2021	7
3.1	Cykelvägar – nybyggnation och breddning.....	7
3.1.1	Nyanläggning av cykelväg.....	7
3.1.2	Breddning av cykelväg.....	7
3.2	Cykelparkering	8
3.3	Trafiksäkerhetsåtgärder.....	9
3.4	Cykelpumpar.....	9
3.5	Mobility management och cykelnätverk.....	10
3.5.1	Uppdatering av cykelkarta	10
3.5.2	Europeiska mobilitetsveckan	10
3.5.3	Svenska Cykelstäder – Min cykel och jag.....	11
4.	Planerade åtgärder och projekt 2022	11
4.1	Åtgärder längs cykelvägnätet.....	11
4.2	Cykelparkering	12
4.3	Trafikverkets projekt	12
4.4	Cykelplan	12

1. Inledning

Ett cykelbokslut för Österåkers kommun har tagits fram för år 2021 med en sammanställning av antal cykelresor samt de åtgärder och insatser med koppling till cykel som gjorts under det gångna året i kommunen. Genom att ge en samlad bild av arbetet som gjorts inom cykelområdet varje år blir det lättare att följa utvecklingen kring resandet med cykel, och hur de medel som avsätts för cykelinvesteringar påverkar förutsättningarna att cykla och antalet cyklister i kommunen över tid. Detta är andra året ett cykelbokslut tas fram för Österåkers kommun.

2. Resor med cykel i kommunen

2.1 Resvaneundersökning

Region Stockholm genomför en resvaneundersökning för hela länet vart fjärde år. 2020 presenterades den senaste resvaneundersökningen som genomfördes under 2019. Nedan presenteras andelen cykelresor (genomsnitt hela veckan samt resor till arbetet) för Österåkers kommun respektive hela regionen enligt resvaneundersökningen 2015 och 2019.¹

Färdmedelsandel cykel – genomsnitt hel vecka		
	RVU 2015	RVU 2019
Österåkers kommun	4 %	5 %
Stockholms län	7 %	7 %

Färdmedelsandel cykel – resor till arbetet		
	RVU 2015	RVU 2019
Österåkers kommun	4 %	7 %
Stockholms län	11 %	11 %

I Österåkers kommun har cykelandelen ökat med en procentenhet mellan 2015 och 2019 medan andelen för hela länet är oförändrad på 7 %. Ser man enbart

¹ Region Stockholm (2019), Resvaneundersökning 2019

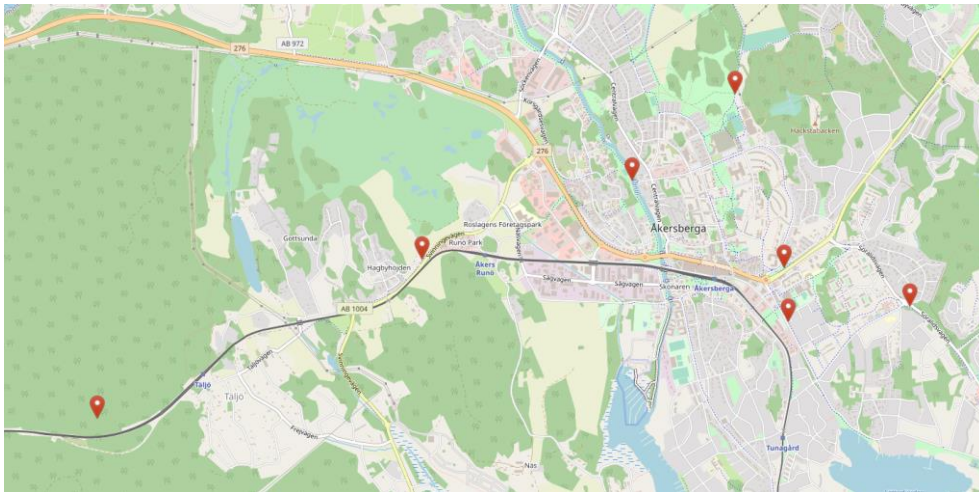
Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting (2015), Resvanor i Stockholms län 2015

till resor till arbetet är ökningen större i Österåker från 4 % till 7 % på fyra år medan andelen för hela länet är oförändrad även där. Antalet svarande på resvaneundersökningen år 2019 inom Österåker är dock relativt lågt, varför resultatet måste tas med försiktighet.

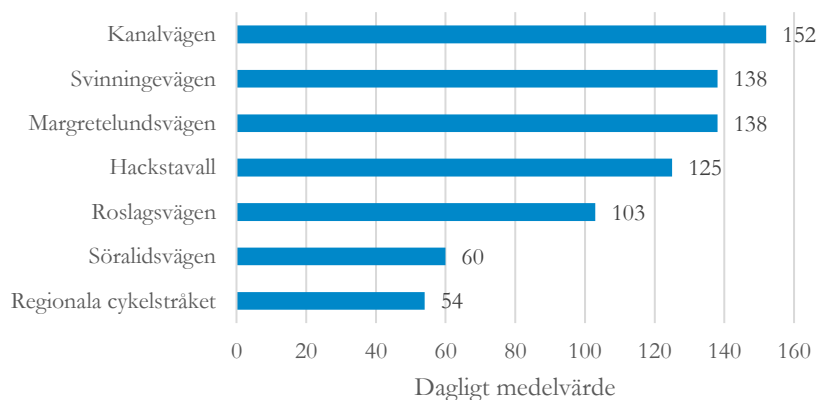
Region Stockholms mål i den regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF5 2050, är att 20 % av alla resor i länet ska ske med cykel år 2030. Andelen cykelresor behöver därför öka i högre takt än vad som skett de senaste åren om målet ska kunna uppnås. Både kommunalt och regionalt krävs därför fler satsningar på cykel, både vad gäller utbyggnad av cykelinfrastruktur och kampanjer för ökat cyklande.

2.2 Statistik från cykelräknare

Fasta cykelräknare finns uppsatta på 8 platser längs gång- och cykelvägnätet i kommunen. Mätaren på Österskärsvägen redovisas inte då den varit ut funktion hela året. Nedan visas var mätarna är placerade i kommunen samt statistik från mätarna från år 2021.

Figur 1. Karta över cykelräknarnas placering

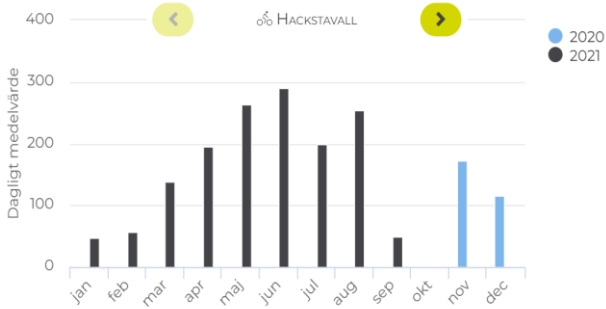

Figur 2. Dagligt medelvärde av antalet cyklister under hela 2021 för respektive mätare. Fyra mätare har under året varit ur funktion mellan 1 och 6 månader, vilket påverkar det presenterade värdet.

Månadsjämförelse

2 perioder

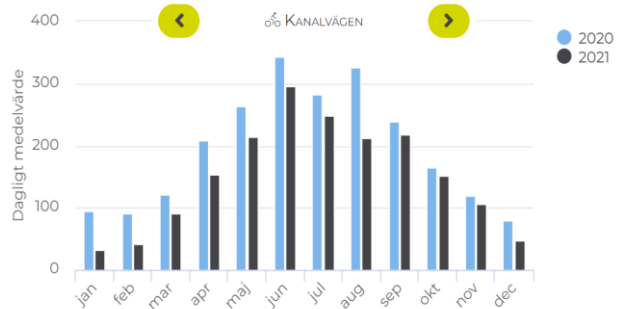
Hela domänen

Månadsjämförelse

2 perioder

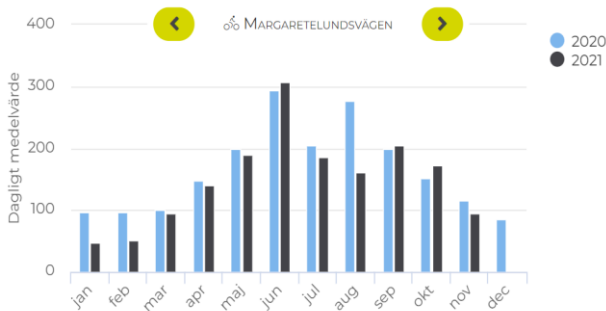
Hela domänen

Månadsjämförelse

2 perioder

Hela domänen

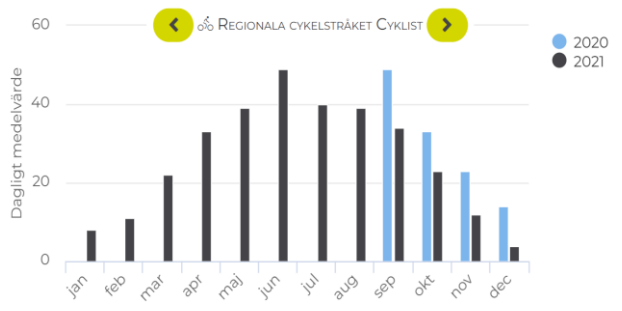

Månadsjämförelse

2020-01-01 → 2021-12-31

Hela domänen

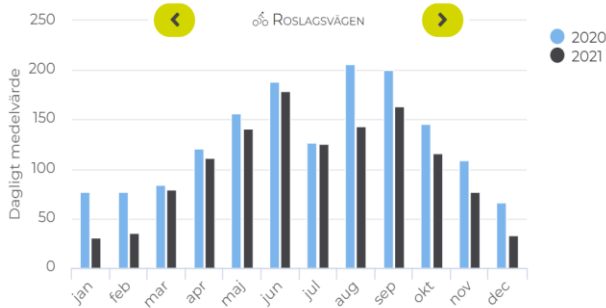
Cyklist

Månadsjämförelse

2 perioder

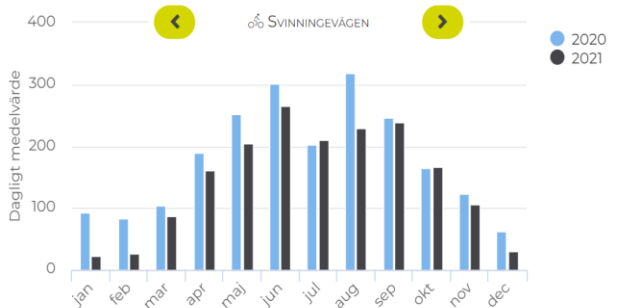
Hela domänen

Månadsjämförelse

2 perioder

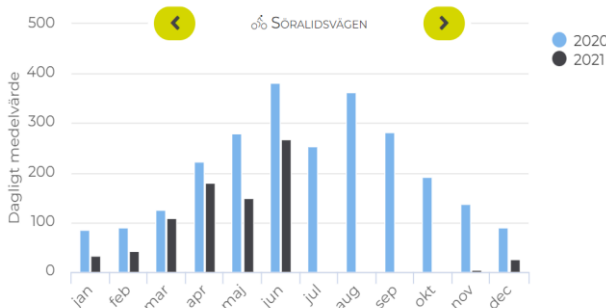
Hela domänen

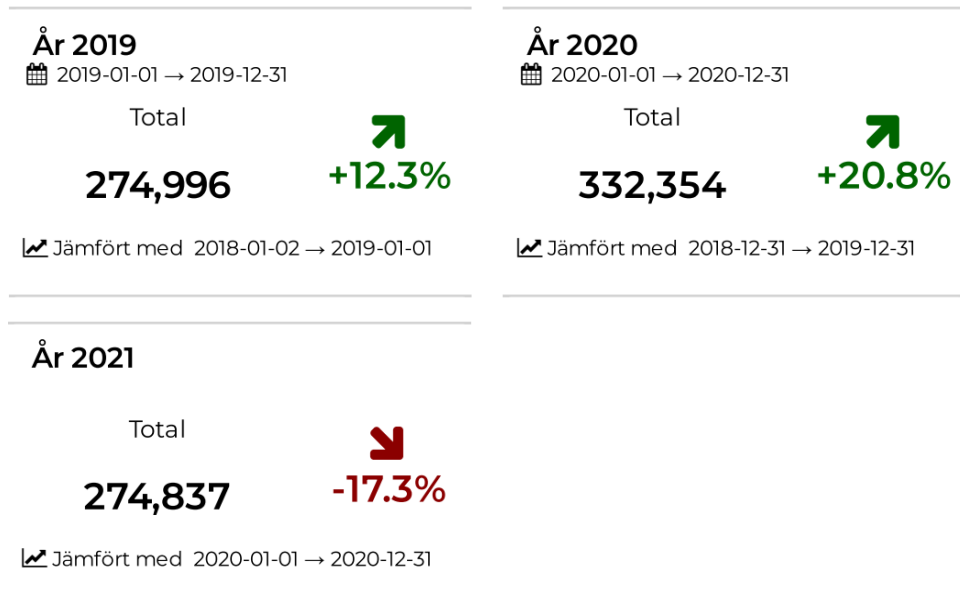
Månadsjämförelse

2 perioder

Hela domänen

Figur 3. Dagligt medelvärde över antalet cyklar per månad under 2020 och 2021 för respektive cykelräknare. Där staplar saknas i en kolumn beror på att mätaren inte suttit upp under hela perioden eller att den inte gjort mätningar under en viss period, till exempel på grund av batteribyte.

Figur 4. Totalt antal cyklister och procentuell förändring från föregående år vid alla mätstationer under år 2019, 2020 och 2021.

Utifrån mätningarna kan konstateras att Kanalvägen har det högsta antalet cyklister per dag på i genomsnitt 152 stycken (Figur 2). På de fyra platser som har högst uppmätt antal cyklister ligger medelvärdet däremot ganska jämnt.

Antalet cykelresor ökade markant mellan år 2019 och år 2020, med 20,8 % (figur 3). Pandemiutbrottet år 2020 kan vara en orsak till ökningen då invånare uppmanades att undvika kollektivtrafiken och att jobba hemifrån. År 2021 minskade antalet cykelresor igen till en nivå i närheten av år 2019-års nivåer. Orsaken till detta är svår att avgöra. Däremot har pandemi-restriktionerna under 2021 fortsatt förordda hemarbete i hög utsträckning, vilket kan ha hållit antalet cykelresor nere. Ytterligare en orsak till det lägre antalet cykelresor kan vara flertalet avbrott i mätningarna under 2021 (se stycket nedan samt figur 3). Kontinuerlig mätning av antalet cyklister är däremot fortsatt viktigt för att kunna jämföra utvecklingen även kommande år.

Fyra mätare har under året varit ur funktion i olika perioder antingen beroende på att batteriet tagit slut eller att de tagits bort vid nyasfaltering. Söralidsvägen var ur funktion juni-december, Hackstavall under september-december, Margretelundsvägen i december och Svinningevägen var ur funktion en månad mitt under sommaren. Detta innebär att mängden faktiska cykelresor troligen är högre än vad statistiken visar och jämförelsen mellan olika år blir mer otydlig. Cykelmätarna fångar inte upp alla cykelresor som görs i kommunen men ger en indikation på antalet cykelresor på de strategiskt utvalda platser där cykelmätarna är placerade.

3. Genomförda åtgärder 2021

3.1 Cykelvägar – nybyggnation och breddning

Under året har ett antal investeringar på cykelvägnätet genomförts i form av att nya cykelbanor har anlagts och befintlig infrastruktur har breddats och fått förbättrad standard. Under 2021 har stort fokus lagts på att bredda flera lite längre sträckor i centrala Åkersberga som samtidigt också fått ny beläggning. Arbete pågår även med flera större projekt med nyanläggning av cykelvägar som kommer att vara klara under de kommande åren, se mer under avsnitt 4.1.

3.1.1 Nyanläggning av cykelväg

Margretelunds centrum – 345 m

Fredsberg – 480 meter

Söra kvarter – 415 meter

Åkersberga station – 110 meter

Totalt: 1350 meter

3.1.2 Breddning av cykelväg

Sportcentrum – Spånlöt – 510 m

Hackstavägen/Norrgårdsvägen – 130 m

Margretelundsvägen mellan Simborgarv. och Sörav. – 485 m

GC-vägen i allén framför Alceahuset – 225 m

Passage Margretelundsvägen – 60 m

Sjökarbyskolan – Murkelvägen - 590 m

Sockenvägen – 120 meter

Totalt: 2120 meter

När cykelvägarna breddas får de även ny beläggning och längs vissa av sträckorna har även vägen höjts upp för att undvika isbildning och vattensamlingar.

Figur 5. Breddning av gång- och cykelvägen norr om Sportcentrum mot Spänlöt.

3.2 Cykelparkering

Ny och förbättrad cykelparkering har under året anordnats i anslutning till sex stycken busshållplatser:

Svinningeuddsvägen – 10 platser

Össebyvägen – 14 platser

Fjärilsvägen – 14 platser

Täljöviken – 20 platser

Margretelunds centrum – 14 platser

Norrgårdsvägen – Tak och belysning till befintlig cykelparkering

Totalt: 72 platser

Cykelparkeringarna är utrustade med väderskydd, belysning och cykelställ med ramlås.

Figur 6. Ny cykelparkering vid Täljövikens busshållplats.

3.3 Trafiksäkerhetsåtgärder

I syfte att förbättra trafiksäkerheten för cyklister och gående har ett antal åtgärder genomförts längs med gång- och cykelvägnätet:

- Längs Spånlötsvägen har två anslutande GC-vägar bundits ihop med en ny GC-anslutning och passage samt att körbanan har smalnats av för att hålla nere hastigheten på motorfordon.
- Vid Norra och Södra Skogsrundan samt vid Slungvägen har bommar satts upp för att förhindra att motortrafik kör in på GC-vägar.
- Sju stycken fartgupp har anlagts i Fredsborg och Täljöviken för att sänka motorfordonens hastigheter i dessa områden och öka säkerheten för oskyddade trafikanter.

3.4 Cykelpumpar

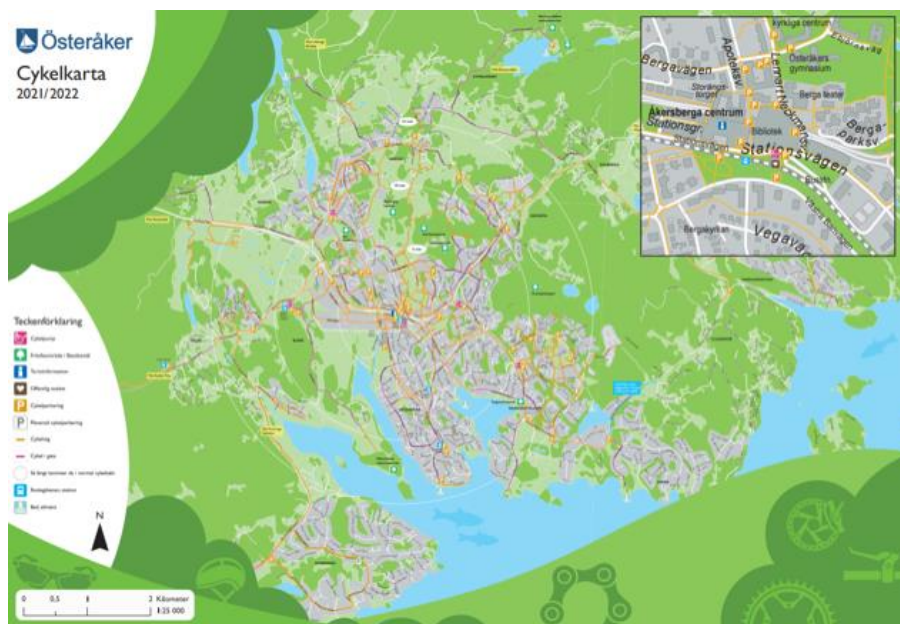
Under 2021 har två stycken nya cykelpumpar satts upp vid Murkelvägens busshållplats och vid Ljusterö skola intill befintlig cykelparkering. Sedan tidigare finns offentliga cykelpumpar på 6 platser i kommunen.

3.5 Mobility management och cykelnätverk

3.5.1 Uppdatering av cykelkarta

Under våren 2021 gjordes en uppdatering av kommunens cykelkarta. Den tidigare versionen var från 2018 och var i behov av en uppdatering för att inkludera de nya cykelvägar och bostadsområden som byggts de senaste åren.

Kartan täcker Åkersberga med omnejd och visar var det finns cykelvägar och cykelparkering, men även besöksmål och badplatser, samt hur långt man kommer i normal cykeltakt från Åkersberga centrum. Den nya versionen gäller för 2021 och 2022 innan det är dags att göra en uppdatering igen.

Figur 7. Kommunens nya cykelkarta.

3.5.2 Europeiska mobilitetsveckan

Österåkers kommun deltog för nionde gången i Europeiska mobilitetsveckan (tidigare Europeiska trafikantveckan) som hålls i mitten på september varje år. Aktiviteter som anordnades var bland annat utdelning av en goodiebag till gående och cyklister på olika platser i kommunen. Goodiebagen innehöll bland annat kommunens nya cykelkarta, reflexer och sadelskydd. I likhet med förra året ordnades också en guidad visning till cykel av offentliga konstverk i kommunen. Visningen skedde tillsammans med en guide och ordnades tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen.

Figur 8. Cykelvernissage under Europeiska mobilitetsveckan. Här framför konstverket "Vera Vattnare" i Östra kanalstaden.

3.5.3 Svenska Cykelstäder – Min cykel och jag

Österåkers kommun är sedan 2020 med i nätverket Svenska Cykelstäder som samlar kommuner, regioner och organisationer som arbetar för ökad och säkrare cykling. Under våren 2021 tog Svenska Cykelstäder tillsammans med Egmont fram en serietidning som riktar sig till barn i lågstadietåldern i syfte att lära barnen om trafikregler och fördelarna med att cykla till skolan. Österåkers kommun köpte in exemplar av tidningen till alla elever i åk 2 och 3 på skolor i kommunen.

4. Planerade åtgärder och projekt 2022

4.1 Åtgärder längs cykelvägnätet

Under 2022 fortsätter byggnationen av den nya gång- och cykelvägen längs Margretelundsvägen. Pågående etapp 2 sträcker sig mellan Gröndalsvägen och Gårdslötsvägen. Arbetet påbörjades år 2020 och beräknas vara färdigt i maj 2022.

Nya gång- och cykelvägar byggs i anslutning till Multihallen som planeras vara färdigt under året.

Ett arbete gällande trafiksäkerhetsåtgärder i anslutning till Margretelundsskolan och Bergsättraskolan kommer även starta upp under året.

Följande gång- och cykelvägar planeras få ny asfaltsbeläggning under 2022:

- Slungvägen
- Sjöfågelvägarna GC
- Malvavägen-Norrgårdsvägen GC
- GC parallellt med väg 276 och Sörgårdsvägen
- Kvisslingbyvägen GC
- Sjökarbyvägen GC
- GC mellan Skärgårdsgymnasiet och väg 276 (ska även breddas)

4.2 Cykelparkering

Kommunen har beviljats statlig medfinansiering för att anlägga nya cykelparkeringar med väderskydd och belysning i anslutning till busshållplatser på följande platser:

- Svargarnsvägens busshållplats, 10 st platser
- Ardennergäddens busshållplats, 14 st platser
- Rydbo Saltsjöbads busshållplats, 14 st platser
- Storvretens busshållplats, 14 st platser
- Intill ny busshållplats vid Träsättravägen, 14 st platser

4.3 Trafikverkets projekt

Trafikverket har tagit fram ett förslag till en vägplan för en gång- och cykeltunnel under väg 274 vid Kulla vägskäl samt en gång- och cykelväg längs Svinningevägen mellan Rydbo Saltsjöbad och Kulla vägskäl. Vägplanen var ute på granskning under juni 2020 och har efter inkomna synpunkter skickats ut på en ny granskning i februari 2022. Projektet innebär att en gång- och cykelväg kommer finnas längs hela Svinningevägen vilket gör det möjligt att cykla till och från Kulla vägskäl på ett säkert sätt. Arbetet fortsätter under året hos Trafikverket i dialog med kommunen.

4.4 Cykelplan

Under 2021 inleddes arbetet med att ta fram en ny cykelplan för kommunen. Syftet med cykelplanen är att genom mål, riktlinjer och åtgärder konkretisera hur kommunen fortsatt ska arbeta med cykelfrågor samt att peka ut behovet av investeringar i cykelvägnätet på kort och lång sikt. Cykelplanen är en delplan i Trafik- och mobilitetsplanen. Arbetet fortsätter under år 2022.